

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 4062-22

בית הדין לעררים בירושלים
לפני כב' הדיין אסף נועם

העורר:

ס. ס.

ע"י ב"כ עו"ד יוסף כרמלי

נ ג ד

מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית

המשיבה:

פסק דין

1. בפניי ערר ובקשה למתן צו ביניים הנוגעים להחלטת מנכ"ל המשיבה מיום 4.1.2021 בדבר דחיית בקשתו של העורר לקבלת מקלט מדיני בישראל, כאשר בקשה לעיון מחדש שהגיש עליה העורר נדחתה בידי המשיבה ביום 20.9.2022 בהעדר נסיבות חדשות ורלוונטיות.
2. העורר, אזרח תורכיה יליד 1981, גרוש ואב לשניים, שהה בישראל בין השנים 2012 ו- 2017 באשרת עבודה, ושב מישראל לתורכיה באופן תדיר בשנים אלו. לאחרונה נכנס העורר לישראל ביום 30.1.2019 באשרת תייר, לאחר ששהה במשך מספר ימים בירדן קודם לכן, ולאחר תום תוקף אשרתו נותר העורר לשהות בישראל באופן בלתי חוקי, וזאת במשך כשנה ושלושה חודשים, עד שהגיש בקשתו לקבלת מקלט מדיני ביום 31.7.2020.
3. העורר ציין במסגרת ריאיון המקלט שנערך עמו ביום 16.9.2020 כי יצא מארצו באופן חוקי וללא קושי, לאחר שהייתה בעיה כלכלית כללית בתורכיה ולא היו בה מקומות עבודה, ולאחר שחברו הציע לו להגיע לישראל ולטייל ולעבוד בה, כפי שעשה בעבר. כאשר העורר נשאל האם הייתה סיבה נוספת לכך שהחליט לעזוב את ארצו, השיב בשלילה, והוסיף במענה לשאלה נוספת מדוע הגיש בקשתו למקלט, כי היה לו גם משפט בארצו בשנת 2017 הנוגע לסכסוך קרקעות שלו עם דודו, אשר בנו בדרגה בכירה בצבא, והמשפט הסתיים בשנת 2018 כאשר העורר יצא לדבריו "נקי" וללא עונש, אולם העורר הבין כעת שהתיק נפתח מחדש בעקבות תלונת דודו וכי חיפשו אותו בנושא. לאחר מכן הוסיף העורר כי היו לו גם בעיות עם המשטרה

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

בארצו בשל תמיכתו במפלגת CHP (מפלגת העם הרפובליקנית בתורכיה – א.נ.), והמשטרה חקרה אותו מדוע הוא נגד המשטר, ולכן לדעתו יתכן שיחפשו אותו עקב כך או בשל תלונת דודו. כאשר נשאל על אודות פעילותו במפלגה זו, ציין כי בעת הבחירות האחרונות במדינה, שהתקיימו בשנת 2017, תלה עם חבריו דגלים, ולא עשה שום דבר מעבר לכך. כאשר נשאל מתי נחקר במשטרה, ציין כי היה זה בשנת 2013 בשל השתתפותו בהפגנה נגד כריתת עצים, וכי שחררו אותו לאחר מספר שעות לאחר שאמר לשוטרים כי אינו יודע דבר בנושא. כאשר העורר נשאל האם הוא מפחד ממישהו בתורכיה השיב על כך בשלילה, וכאשר נשאל האם הממשל התורכי רודף אחריו השיב כי אינו יודע. כאשר נשאל מתי הייתה ההפגנה האחרונה בה השתתף בארצו, השיב כי זו הייתה במועד שאינו זוכר בשנת 2017 ולא קרה לו דבר בנושא, וגם אינו יודע מטעם מי הייתה ההפגנה. כן ציין העורר במסגרת הריאיון עמו כי מוצאו הלאומי הוא תורכי והוא מוסלמי, וכי לא חווה כל בעיה בארצו על רקע מוצאו או דתו.

4. בעניינו של העורר הוכנו שלוש חוות דעת מטעם המשיבה העומדות על דחיית בקשתו, האחת של יחידת הטיפול במבקשי מקלט מדיני מיום 21.9.2020, השנייה של יושבת ראש הוועדה המייעצת לשר הפנים לענייני פליטים מיום 27.12.2020, והשלישית של יחידת הטיפול במבקשי מקלט בבקשתו לעיון מחדש ביום 5.9.2022, אף שצוין בה כי הבקשה נבחנת לפני מסורות הדין חרף הגשתה באיחור ובעוד שממילא כפי שפורט בחוות דעת זו לא נמצאו נסיבות חדשות הרלוונטיות לבחינה חוזרת בעניינו של העורר. במסגרת חוות הדעת האמורות, אשר הפנו למקורות מידע מגוונים ועדכניים על אודות תורכיה, נמצא כי העורר אינו אמין, וזאת לאחר שבטופס בקשתו למקלט ציין כי היה חבר במפלגת החופש הרפובליקנית (Republicans Freedom Party) בארצו שהיא מפלגה אופוזיציה במדינה, וכי השתתף בהפגנות ונעצר מספר פעמים במדינה בשל כך, בעוד שבריאיון עמו מסר גרסה שונה בתכלית הן לגבי זהות המפלגה והן לגבי אופי פעילותו בה והיעדר מעצרו. לכך הוסיפו הגורמים המקצועיים כי העורר שהה בישראל באשרת עבודה בשנים 2012 עד 2017, כאשר יצא מתורכיה שש פעמים לישראל בתקופה זו ושב אליה, וזאת ללא קושי ומרצונו.

5. לצד האמור, צוין במסגרת חוות הדעת של המשיבה כי גם מבחינת גרסתו של העורר כהווייתה, נמצא כי הלה לא הוכיח פחד מבוסס מרדיפתו בארצו, שכן פרט לכך שציין כי הגיע לישראל למטרת עבודה, הזכיר סכסוך משפטי עם דודו שהוא עניין אשר אינו חוסה תחת עילות אמנת הפליטים ואשר במסגרתו גם זוכה בעבר בבית המשפט, ובעוד שמפלגת CHP שהזכיר בריאיון עמו היא מפלגה חוקית, ותיקה ומרכזית בתורכיה המהווה חלק משמעותי מהממשל התורכי כיום. כן צוין כי העורר נקט בברירה מדינתית, עת טרם הגעתו לישראל טייל בירדן ולא הגיש בה לדבריו בקשת מקלט כיוון שאינה מדינה מתקדמת לדבריו, וזאת לצד השיהוי הרב בהגשתו את בקשת המקלט בישראל אף לאחר כניסתו האחרונה אליה, וזאת גם לאחר שהייה ממושכת בלתי חוקית בישראל. יצוין כי במסגרת הבקשה לעיון מחדש שהגיש העורר נטען לראשונה על ידו כי הוא "עלווי כורדי" הצפוי לרדיפה בארצו עקב מוצאו, ובמסגרת חוות הדעת בבקשתו לעיון מחדש צוין, בבחינת למעלה מן הצורך, כי ממגוון

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- מקורות המידע עולה כי עצם ההשתייכות למיעוטים גדולים אלו בתורכיה אינה מקימה עילת רדיפה.
6. במסגרת הערר נטען כי שגתה המשיבה כאשר לא הכירה בעורר כפליט, וכי הריאיון עמו היה לקוני בעוד שגרסתו הייתה סדורה. כן נטען כי בהיותו של העורר כורדי, עלווי ופעיל פוליטי בארצו הוא צפוי להיות בבחינת "אחרון בתור" בקבלת שירותים בתורכיה, וכי לעניין זה חוות דעת המשיבה אינן מנומקות דיין ולא ניתנו בזהירות המתבקשת. כן נטען כי לאחרונה לאנשים כדוגמת העורר נשללו זכויות סוציאליות בתורכיה, ויש להחיל עליו את עקרון אי ההחזרה לנוכח הסכנה לחייו בארצו. במסגרת תגובת המשיבה לבקשה לצו ביניים, אליה צירפה המשיבה את כלל המסמכים בעניין בקשתו למקלט של העורר, עמדה המשיבה על דחיית הבקשה לצו ביניים וכן הערר לגופו, תוך הפנייה למכלול ההיבטים שנבחנו במסגרת חוות הדעת שהוכנו בעניינו של העורר ועל כך שהמדובר בערר נעדר עילה.
7. לאחר עיון בכתבי הטענות בערר על נספחיהם, ראיתי לדון ולהכריע בבקשה ובערר לגופו על יסוד כתבי הטענות בלבד.
8. בהתאם לסעיף א(2) בסימן א' בפרק הראשון לאמנת הפליטים, יוכר כפליט אדם "הנמצא מחוץ לארץ אזרחותו ... בגלל פחד מבוסס להיות נרדף מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתייכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשקפה מדינית מסוימת ואיננו יכול להיזקק להגנתה של אותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור". אופן ההכרה בפליטים בהתאם לעקרונות אמנת הפליטים נתון להכרעתה של מדינת המקלט בהתאם למדיניותה ולכללים שתקבע, כאשר הנטל להוכחת קיומם של תנאים אלו מוטל על מבקש המקלט (ע"מ 8870/11 גונזלס נ' משרד הפנים, 25.4.2013). לשם כך, על מבקש המקלט להימצא מהימן, למצער בכל הנוגע לרכיבים המהותיים של בקשתו, וכן עליו לתמוך את טענותיו בראיות הנדרשות, תוך התחשבות בקשיים הראייתיים העשויים לנבוע מנסיבות הבקשה.
9. אמנת הפליטים מצביה אפוא מספר תנאים מצטברים להגדרת אדם כפליט, והם – (1) הימצאות האדם מחוץ לארץ האזרחות; (2) קיומו של פחד מבוסס להיות נרדף (אובייקטיבית וסובייקטיבית); (3) היות הרדיפה על בסיס אחת לפחות מחמש העילות שבאמנת הפליטים; (4) קיומו של קשר סיבתי בין היציאה מארץ המוצא ובין הפחד האמור; (5) היעדר יכולת מעשית להיזקק להגנת ארץ המוצא (ככל שהגורם הרודף אינו המדינה עצמה).
10. מכוח שיקול הדעת הרחב המסור לשר הפנים בכל הנוגע להענקת אשרות ורישיונות לישיבה בישראל, בהתאם לסמכותו לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952, נקבע בשנת 2011 "נוהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני בישראל", המסדיר את הטיפול בבקשות למקלט מדיני המוגשות בישראל, וזאת באמצעות חוות דעתה של יחידת הטיפול במבקשי מקלט אצל המשיבה וחוות דעתה של הוועדה המייעצת לענייני פליטים לשר הפנים. במקרה דנן ערכה המשיבה לא פחות שלוש חוות דעת כאמור, אשר בחנו באופן מקיף, יסודי וממצה את גרסת העורר לאור מקורות המידע השונים על אודות ארצו, ונמצא כי המדובר בבקשה נעדרת עילה. זאת, לאחר קיום ריאיון מקיף וממצה עם העורר, ובעוד שהלה אישר את תוכנו של הריאיון

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- וציין בו כי אין לו להוסיף מעבר לנאמר בו, ומכאן שלא מצאתי יסוד לטענה בערר כי עניינו של העורר לא נבחן בזהירות הראויה או שהתקבלה בו החלטה בהעדר הנמקה מספקת.
11. אקדים ואציין כי במקרה דנן מצאתי כי בקשת העורר לקבלת מקלט מדיני משוללת יסוד, כי הערר אינו מצביע על כל פגם שנפל בהחלטת המשיבה בעניינו של העורר, וכי על כן החלטת המשיבה מושא הערר עומדת בלבו של מתחם הסבירות.
12. ראשית, ובבחינת "הודאת בעל דין כמאה עדים דמי" – נמצא כי העורר ציין במפורש במסגרת הריאיון עמו כי אינו חושש מאף אדם בארצו, כי אינו יודע כלל האם יש רדיפה ממשלתית כלפיו, כי לא נתקל בכל קושי בארצו בשל מוצאו או דתו, וכי הגיע לישראל בשל המצב הכלכלי הרעוע בתורכיה והמחסור במקומות עבודה בה, ולאחר ששהה בישראל בעבר באשרת עבודה במשך מספר שנים. אמירות מפורשות אלו של העורר שומטות למעשה את הקרקע תחת כל טענה אחרת בעניינו, ומעידות על כך שבקשתו למקלט הוגשה למשיבה בחוסר תום לב ותוך ניצול לרעה של הליך המקלט בישראל למטרות הגירה והשתכרות, וזאת גם לאחר שהייה ממושכת של כשנה ושלושה חודשים בישראל באופן בלתי חוקי, התנהלות אשר יש בה כשלעצמה כדי לגרוע מתוקף טענותיו של העורר ומהנכונות ליתן לו סעד מן הצדק (ראו - בג"ץ 8898-04 ג'קסון נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש, 28.10.2004, עת"מ 14573-04-13 Yucel Tekin נ' משרד הפנים, 14.7.2013).
13. בנוסף, כאשר העורר נשאל בכל זאת במסגרת הריאיון על הסיבה להגשת בקשת המקלט על ידו, הזכיר שני אירועים מן העבר שיתכן לדבריו שיקשו עליו לשוב לארצו, האחד סכסוך משפטי עם דודו על קרקעות שהסתיים בעבר בזיכוי אף שלדבריו נפתח בשנית לאחרונה – ובעוד שהעורר לא הסביר לעניין זה כיצד סכסוך משפטי מעין זה כלל חוסה תחת אחת מעילות אמנת הפליטים - והשני תמיכתו הזוטרה ביותר במפלגת CHP במדינה כאשר בשנת 2013 נחקר לדבריו עקב כך למספר שעות ושחרר. לעניין זה מצאה המשיבה כי העורר אינו אמין בטענותיו, בין היתר בשים לב לכך שבטופס בקשתו למקלט הציג סיפור שונה בתכלית, ולפיו נעצר באופן תדיר בארצו עקב פעילותו במפלגת החופש הרפובליקנית, שהיא ממילא גם מפלגה שונה מהמפלגה שהזכיר בריאיון עמו. לעניין זה, יודגש כי לממצאי המשיבה באשר להעדר אמינות מבקש מקלט משקל רב ולא בכדי תתערב בהם ערכאת הביקורת השיפוטית (ראו - עמ"נ 4113-10-16 Gebregziabher נ' מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה ואח', 28.11.2016, פסקה 30 לפסק דינה של כב' השופטת נ' בן אור, להלן עניין Gebregziabher, וכן עע"מ 5107/08 פלוני נ' שר הפנים, 5.5.2009). זאת, מקל וחומר כאשר קשיי אמינות אלו אף מתעצמים במקרה דנן לנוכח שינוי הגרסה החדש של העורר ולפיו הגם שציין בריאיון כי הוא ממוצא תורכי רגיל ולא חווה בארצו כל קושי עקב מוצאו או דתו, הרי שבבקשה לעיון מחדש ובערר טען לראשונה כי יירדף בארצו בהיותו עלווי וכורדי.
14. לכל האמור יש להוסיף, בבחינת למעלה מן הצורך, את ממצאי המשיבה המפורטים, על יסוד מגוון מקורות מידע, כי ממילא עצם ההשתייכות למיעוטים העלוויים או הכורדים בתורכיה אינה מהווה יסוד לרדיפה בה, וכי גם המפלגה בה ציין העורר במסגרת הריאיון כי תמך היא

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

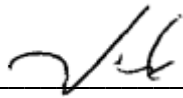
- מפלגה חוקית, מבוססת ולגיטימית בתורכיה. לכל האמור יש להוסיף את כניסותיו ויציאותיו הרבות של העורר לתורכיה וממנה בשנים האחרונות, תוך הנפקת דרכון תורכי על ידו ללא קושי לדבריו, באופן אשר יש בו כדי לשלול רדיפה מדינתית כלפיו (השוו – עת"מ 47666-02-13 מ' OLASHINA ISHOLA RAZAG נ' רשות האוכלוסין וההגירה, 29.8.2013, עת"מ 29801-08-12.12.2012, מ' Michael Uchechu Nwatah נ' משרד הפנים).
15. כמו כן, נמצא כי עצם בחירת העורר לשוב לארצו מישראל אף לאחר הפעילות שתיאר, וזאת חמש פעמים נפרדות בין השנים 2012 ו-2017, מעידה באופן מובהק על העדר פחד סובייקטיבי של העורר מחזרתו לארצו וכן על העדר פחד אובייקטיבי בארצו (ראו - עת"מ 18846-10-11 ABDULLAH נ' משרד הפנים, 14.11.2011).
16. לכך יש להוסיף את השיהוי הבולט והמשמעותי של העורר בהגשת בקשת המקלט על ידו בישראל, אף לאחר כניסתו האחרונה אליה ביום 30.1.2019, כאשר מעבר לפגיעה באמינותו יש בכך כדי להצביע על העדר פחד מבוסס בעניינו. זאת, תחת ההנחה המתבקשת כי אדם הנמלט מארצו למדינה אחרת לשם קבלת הגנה על חייו בה יגיש בקשתו למקלט בהזדמנות הראשונה העומדת בפניו לעשות כן, ולא אך שבע שנים לאחר כניסתו הראשונה אליה ושנה וחצי לאחר כניסתו האחרונה אליה כבעניינו (ראו – עת"מ 11951-08-11 godwin nze uchechi נ' משרד הפנים, 23.8.2011). לכך מצטרפת גם הברירה המדינתית הפסולה בה נקט העורר, אשר גורעת אף היא מתוקף טענותיו (ראו – עניין Gebregziabher, פסקה 33 לפסק הדין, וכן עת"מ 56994-05-12 יאשי בינה הירווי נ' משרד הפנים, 13.11.2012).
17. מכל המקובץ עולה אפוא באופן מובהק כי המדובר באזרח תורכי אשר לנוכח עבודתו בעבר בישראל והצהרתו הכנה כי הגיע לישראל כעת גם כן למטרת עבודה בשל המצב הכלכלי הכללי בתורכיה, העלה טענות שונות בדבר רדיפה אפשרית שלו לכאורה בארצו, אשר לא אך שאין בהן כדי להצביע על קיומו של פחד מבוסס מרדיפתו בארצו, אלא שהן אף סותרות זו את זו, ואינן מתיישבות עם מכלול נסיבות העניין, ובפרט עם בחירתו של העורר לשוב לארצו באופן חוזר ונשנה בשנים האחרונות.
18. לעניינו יפים דברי כב' השופט ק' ורדי במסגרת בקשה דומה למתן צו ביניים בהליך מקלט שנמצא כי הוא משולל יסוד, בעת"מ (ת"א) 11890-04-12 IC FRIDAY MADUABUCHI נ' משרד הפנים, מיום 12.6.2012:
- "במקרים של עתירות שהינן על פני הדברים עתירות סרק, שברי כי יש לדחותן הן לפי הנוהל הישן והן לפי הנוהל החדש, עתירות שכל מטרתן להרוויח זמן, כמו במקרים שהינם לאחר מיצוי השהייה המקסימלית בארץ או להמשכת השהייה הבלתי חוקית של מסתננים ו/או מתיישבים, בלא כל ראיות לכך שמדובר בפליט ו/או לסכנת חיים אם יגורשו לארץ ממנה באו, ניתן לדחות את העתירה על הסף בהיעדר עילה להתערבות בית המשפט בהחלטה או לא ליתן צו ביניים (כאשר גם משמעות אי מתן צו ביניים היא למעשה זהה שניתן לגרש את העותר מן הארץ טרם הדיון בעתירה)".**
19. לנוכח כל האמור, הערר נדחה.

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

20. העורר ייצא מישראל בתוך 7 ימים מהיום, שאם לא כן יהא נתון להליכי אכיפה מידיים.
21. בנסיבות העניין כל בקשה נוספת שיבקש העורר להגיש לקבלת מעמד בישראל לא תיבחן בידי המשיבה אלא לאחר צאתו מישראל.
22. בנסיבות העניין, ולנוכח התרשמות בית הדין כמתואר לעיל כי המדובר בבקשת מקלט ובערר נעדרי יסוד, בהם נטענו טענות כוזבות בידי העורר, תוך שימוש בחוסר תום לב של העורר בהליך המקלט בישראל לשם מטרות פרנסה לפי הודאתו, יישא העורר בהוצאות המשיבה בסך 6,000 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, בתוך 45 יום.
ניתן היום, א' בחשון התשפ"ג, 26/10/2022, בהעדר הצדדים.

אסף נועם, דיין
בית הדין לעררים